WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

1948
MAJ
MIESIĘCZNIK
ROK DRUGI
5

Stali prenumeratorzy „Wiadomości Filatelistycznych," oraz członkowie „Polish Philatelic Club"
otrzymywać będą przy każdym numerze „Wiadomości Filatelistycznych" bezpłatnie

N I E S P O D Z I A N K Ę

w postaci aktualnych i ciekawych znaczków.

OBECNIE

PRZESYŁAMY

CZYTELNIKOM :

Nowym prenumeratorom wysyłamy na życzenie poprzednie numery wraz z niespodziankami w cenie 5/- za trzy numery, wg 2/- za numer pojedyńczy.

Prosimy wszystkich filatelistów polskich w Kraju i zagranicą o podanie swoich a d r e s ó w , w celu przesłania im prospektu okazowego.

W.Rachmanow
New York.

W SPRAWIE DYSKUSJI O WYDANIACH ZNACZKOW OBOZOWYCH.

Zachęcony przez Redakcję "Wiadomości Filatelistycznych" do wzięcia udziału w dyskusji o wydaniach znaczków obozowych w Niemczech,pozwolę sobie w pierwszym stopniu zanalizować artykuł Redakcji w nrze 1/2 r.b.

Za znaczki polskie z okresu 1939-1944 r. znaczki okupacyjne niemieckie nie mogą być uznane,ponieważ były wydane przez zaborcze władze i przemocą narzucone ludności polskiej,natomiast o ile specjalny podręcznik,jak n.p.Polskie Znaki Pocztowe wydany przez redakcję "Ikarosa",umieszcza znaczki wydane na ziemiach polskich, to te znaczki powinny być umieszczone na równi ze znaczkami niemieckimi i austrjackimi z okresu pierwszej wielkiej wojny,ponieważ w ciągu 5 lat mieli obieg pocztowy na terenie prawie całej Polski.

W tym miejscu pozwolę sobie zauważyć,że porównanie znaczków t.zw.Generalnej Gubernii ze znaczkiem polskim 1860 r.nie jest zbyt fortunne,ponieważ znaczek polski 1860 r.,jak to było stwierdzone na podstawie odnośnych dokumentów,był wydany przez Radę Administracyjną Królestwa Polskiego i post factum nolens volens został zatwierdzony parę miesięcy później przez władze rosyjskie w Petersburgu.

Głównym zadaniem w sprawie znaczków obozowych jest stwierdzenie,czy znaczki te mogą i mają prawo być zaliczone do znaczków pocztowych,czy też są to tylko patriotyczne nalepki,w rodzaju znaczków

Pucka lub innych,które nie mają prawa nazywać się znaczkami pocztowymi,z tej prostej przyczyny,że żadnej poczty w dosłownym tego słowa znaczeniu w ogóle w obozach nie było i być nie mogło,bowiem, jak słusznie zaznacza prof.A.Łaszkiewicz w swoim katalogu znaczków pocztowych Polski Demokratycznej,działalność "poczty" obozowej nie przekraczała wielkości średniego gospodarstwa rolnego i dla takiej przestrzeni nie istnieje potrzeba łączności pocztowej,a więc posługiwanie się znaczkami pocztowymi wydaje się sztuczne i zbędne. Nadmiar wydanych znaczków:opłaty,dopłaty,urzędowe,okolicznościowe, pamiątkowe,bloczki,oraz używanie kasowników okolicznościowych,a nawet wystawowych,zbyt jaskrawo udowadnia,że głównym celem tych wszystkich wydań były nie potrzeby pocztowe,lecz wyłącznie cele filatelistyczne.W zupełności podzielam zdanie prof.Łaszkiewicza,że znaczki poczt obozowych nie są pełnopoprawnymi w sensie filatelistycznym,a "pocztowymi" są jedynie z nazwy.

Każdy filatelista polski może te znaczki umieścić w swoim zbiorze na równi ze znaczkami Pucka i Poczty Zielonej,ale narzucać umieszczenia ich w katalogach,szczególniej zagranicznych nie mamy prawa,jako znaczków nieoficjalnych,a raczej czysto prywatnych, które nigdy nie służyły celom,dla których jakoby były wydane,mianowicie opłacaniu przesyłek pocztowych,ponieważ listy wysyłane z obozów oficerskich nie podlegały żadnej opłacie pocztowej.Przypominam,że podczas wojny 1914-1918 r.w obozie Ruhleben i zdaje się i innych były wydane identyczne znaczki pocztowe,które jednak nie są umieszczone w katalogach ogólnych,lecz tylko w specjalnych.Katalog ogólnoświatowy powinien moim zdaniem umieszczać jedynie i wyłącznie te znaczki pocztowe,które zostały wydane przez odpowiednie,do tego upoważnione,władze pocztowe lub administracyjne i wojskowe,co w danym wypadku absolutnie nie miało miejsca.

Na zakończenie niech mi wolno będzie zaznaczyć,że umieszcze-

nie tej lub innej serii znaczków pocztowych w jednym z katalogów ogólnoświatowych nie oznacza zupełnie jej pełnopoprawności,katalog bowiem Scott´a,którym posługuje się cała Ameryka zarówno północna jak i południowa,omija zupełnie wydania I Polskiego Korpusu Dowbora Muśnickiego,które było zupełnie pełnopoprawne,oraz wydania Gniezna i Poznania umieszcza pod "Germany under Polish Occupation", chociaż wydania te zostały wydane przez władze polskie już wówczas, kiedy zarówno Poznań jak i Gniezno były przyłączone do Polski.

J.Berek,Ppułk.Dypl.
Anglia.

O WYDANIACH POCZT OBOZOWYCH.

Nawiązując do poruszonego przez "Wiadomości Filatelistyczne" nr.1/2 1948 r. zagadnienia wydań obozowych z okresu ostatniej wojny,pragnę jako obserwator powstania i pracy Poczty Obozowej w II C Woldenberg (Dobiegniewo) przez przeciąg prawie czterech lat dorzucić ze swej strony kilka uwag.

Oczywiście w ramach niniejszego artykułu jest to możliwe jedynie w najogólniejszym zarysie.

Na wstępie pragnę zaznaczyć,że rozpatrując to zagadnienie musimy pamiętać,że wydania Poczt Obozowych powstały na tle niezwykłego okresu naszej historii i z tego też względu nie mogą być przyrównywane do żadnego z wydań wojennych czy też obozowych z okresu pierwszej wojny światowej.Charakter ich jest krańcowo odmienny.Nie są to przedruki obcych znaczków,względnie obojętne kompozycje,natomiast każdy nieomal znaczek w jego tematyce i symbolice jest

kontynuacją utraconej wolności i tęsknotą do niej,a poza tym każdy dla siebie jest małym arcydziełem sztuki graficznej,nie mówiąc już o benedyktyńskiej cierpliwości w wykonywaniu wielotysięcznych nakładów ręcznie każdego pojedyńczego znaczka z jednej kliszy wyciętej w drzewie!

Ostatnia wojna stworzyła dla nas szczególne warunki,niewątpliwie inne i cięższe aniżeli dla któregokolwiek innego narodu, który walczył z hitleryzmem.Wiele setek tysięcy ludzi zostało wywiezionych z kraju,tworząc ośrodki pracy wzgl.niewoli na terenie wroga.Do nich należały oficerskie obozy jenieckie,przy czym największe były:II C Woldenburg - Dobiegniewo,II D Gross - Born Wielkie Bory,oba po około 7,000 ludzi,oraz VII A Murnau w Bawarii liczący ponad 5,000.Obozy te,jedyne spośród wielu,dzięki swemu składowi intelektualnemu,liczebności oraz nieustępliwemu stanowisku, potrafiły wywalczyć sobie prawie całkowitą autonomię wewnętrzną. Były one społecznościami zorganizowanymi i miały reprezentowane wszystkie odłamy społeczeństwa polskiego i bodaj wszystkie działy sztuki,nauki,wiedzy i pracy społecznej.Obozy te miały też tajną łączność z prawowitymi władzami polskimi na emigracji i w Kraju. Były to miasteczka,w każdym razie pod względem liczebności mieszkańców o wiele przekraczające niemieckie,obok których były położone (Woldenburg około 2,000,a Murnau ok.4,000 mieszkańców).Tylko te trzy obozy zorganizowały swe Poczty Polowe.

Zorganizowanie poczty w Obozie II C przypada na okres największego zapotrzebowania pieniędzy na zapomogi dla wdów i sierot w Kraju.Myśl czerpania zysków z poczty powstaje w łonie Zarządu Funduszu,uzyskuje aprobatę Najstarszego Obozu i zostaje zrealizowana z pełnym sukcesem w okresie Świąt Wielkanocnych 1942 r. Było to bodźcem do pełnego wykończenia organizacji Poczty i utworzenia Komisji Pocztowej,organu podporządkowanemu Najstarszemu

Obozu,przed nim rozliczającego się,oraz przezeń kontrolowanego. Począwszy od maja 1942 r.aż do dnia ewakuacji obozu (25.I.45) poczta obsługuje wszystkie dziedziny życia społecznego.obozu,nie wyłączając Izby Chorych,przychodni,sklepów komisowych,bibliotek itp.,a o jej celowości i potrzebie usług świadczy najwymowniej wysokość nakładów,ogromna jak na warunki środowiska,bo przekraczająca pół miliona znaczków i kart pocztowych.

Wszystkie nakłady wydawnictw Komisji Pocztowej były ujmowane w specjalnych szczegółowych protokołach przedkładanych do wglądu i zatwierdzenia Najstarszemu Obozu.W protokołach tych umieszczane były również odbitki skasowanych klisz po wykonaniu nakładu.

Projekty na znaczki były przyjmowane przez Komisję Pocztową dopiero po przejściu ich przez ocenę jury konkursowego,oraz zatwierdzeniu.

Jak więc z powyższego widzimy,Poczta Obozowa II C była pełnoprawnym i celowym organem funkcjonującym i pracującym dla organizacji społecznej,jaką niewątpliwie był Obóz II C,a ponadto mającym w podstawowym założeniu przyświecający cel wielki i zadanie.

Dlatego wydaje mi się być słusznym stwierdzenie,że wydawnictwa tej Poczty powinny znaleźć właściwe miejsce wśród wydawnictw Poczty Polskiej i wypełnić lukę spowodowaną okupacją Kraju przez odwiecznego wroga.

Prof.Stanisław Miksztein
Kraków.

ZNACZKI POCZTOWE
I ICH KLASYFIKACJA W POLSKIEJ FILATELISTYCE.

Wielkie przewroty polityczne i społeczne wywołują ogólny zamęt,co też spostrzec możemy po ostatniej wojnie.W niemal wszystkich dziedzinach naszego życia stwierdzić możemy z zadowoleniem pewną stabilizację stosunków i poprawę położenia,tylko w filatelistyce światowej - szczególnie zaś polskiej - panuje jeszcze mrok, o którym niewiadomo kiedy ustąpi,a streszczający się do pomieszania zasadniczych pojęć filatelistycznych.

Stan taki w kraju wywołany został brakiem pisma filatelistycznego,na łamach którego można by przedyskutować sprawy obchodzące wszystkich filatelistów,wymieniać w drodze krótkiej i szybkiej najnowsze wiadomości,ostrzegać przed wyrafinowaną spekulacją i fałszerstwami,a przede wszystkim omawiać podstawy teoretycznej filatelistyki.

W nieuregulowanych stosunkach podczas wojen i po przewrotach,a nieraz i w czasach normalnych,zabierają się różne czynniki mniej lub więcej do tego powołane,w celu wyzysku zbieraczy,do wydawania nalepek naśladujących przedmiotowo znaczki pocztowe,dla kwitowania wpłat na cele patriotyczne,charytatywne lub społeczne. Wiele zaś z nich jest wręcz fantazyjnych.

Także i po ostatniej wojnie ukazały się w handlu różne wydawnictwa z lat 1939-1947 o wyglądzie znaczków pocztowych,często nawet z napisem "POCZTA",oferowane jako rzadkie znaczki pocztowe z okresu wojny.O pochodzeniu tych "wydawnictw" przeważnie nic lub

niewiele jest wiadomym,a ich "oficjalność" starają się katalogi kupieckie uzasadnić ogólnikowymi i zdawkowymi frazesami jak np.:"znaczki te ukazały się","pojawiły się w handlu","znaczki te wydano", lub "znaczków tych używano" itp. bez podania jednak szczegółowych danych,kto,gdzie,kiedy i w jakim celu je wydał,czy dla kwitowania datków otrzymanych na cele dobroczynne,czy dla zobowiązania się do świadczeń w zakresie doręczania przesyłek.

W takim stanie rzeczy,zbieraczom - zwłaszcza prowincjonalnym trudno się wyznać w tej powodzi wszelakich znaczków i nalepek, a zwłaszcza przy braku odpowiedniego pisma filatelistycznego.

Z drugiej strony brak krytycyzmu i podstawowych wiadomości z zakresu filatelistyki,jako też niczym nie hamowany i nie kontrolowany pęd do wlepiania barwnych obrazków do zbioru filatelistycznego,naraża zbieracza na większe lub mniejsze straty materialne, jak również na zarzut ignorancji oraz nieznajomości istoty zajmującego ich przedmiotu,tj.znaczka pocztowego.

Gdy mamy zamiar założyć zbiór,musimy z samego początku zdać sobie jasno z tego sprawę,co chcemy zbierać,czy znaczki pocztowe, (filatelia),czy nalepki (sematofilia),lub jedno i drugie.W ostatnim wypadku trzeba zbiory ściśle rozgraniczać,gdyż sprawa nalepek stanowi zupełnie odrębne zagadnienie,nie mające nic wspólnego z filatelistyką.Nalepki wydane do kwitowania datków wpłaconych na cele konspiracyjne,przeciw okupantowi,charytatywne lub patriotyczne dla podtrzymania ducha oporu w narodzie,są dokumentami walki z najeźdźcą,mogą być wysoko wartościowymi rzadkościami,bardzo cennymi zabytkami i pamiątkami historycznymi,nie mogą jednak być nigdy przedmiotami zbiorów filatelistycznych,tak jak nie umieszcza się w zbiorach tych nawet najbardziej wartościowych dokumentów pergaminowych,okazów porcelany,arcydzieł sztuki zegarmistrzowskiej lub

malarskiej.Włączenie nalepek do zbiorów filatelistycznych może najwyżej świadczyć o niezdawaniu sobie sprawy z tego,co to jest znaczek pocztowy.

Najkrótsza jego definicja brzmi:" Znaczek pocztowy jest drukiem ścisłego zarachowania w postaci naklejki,wydany przez władzę uprawnioną na danym obszarze i w danym czasie do zarządzania pocztą,oraz służący jako pokwitowanie pobranej opłaty i dowód zobowiązania się poczty do określonego przepisami świadczenia z zakresu doręczenia przesyłek.

Definicja ta umożliwia odrazu odrzucenie szeregu drogich nalepek,reklamowanych za znaczki pocztowe,które mimo podobieństwa do znaczków lub nawet wykonania na znaczkach,nie mogą być przedmiotami interesującymi filatelistę,a tym samym nie mogą się znajdować w zbiorach wśród znaczków pocztowych,gdyż z powodu braku istotnych cech,nie są znaczkami pocztowymi.

Ustaliwszy czym jest znaczek pocztowy,możemy przystąpić do szczegółowego rozpatrzenia poszczególnych grup,jakie mogą interesować zbieracza polskiego,podając dla odświeżenia pamięci cały materiał w ramach najszerszych t.z.i te znaczki,które były kiedykolwiek w obiegu na ziemiach polskich,chociaż nie były wprowadzone przez polskie władze.

Zamiar taki usprawiedliwić można całkiem specyficznymi warunkami historycznymi i geograficznymi Ziem Polski.Państwo nasze już przed rozbiorami posiadało dobrze rozbudowaną instytucję poczt,obfitującą w cenne znaki pocztowe.Przedfilatelista polski stanąłby stanąłby po trzecim rozbiorze R.P.wobec próżni,kontynuowanie jednak zbierania datowników miejscowości polskich - chociaż pod zaborami - wypełnia tę lukę.Gdy wprowadzono znaczek pocztowy,byliśmy

w niewoli.Filatelista polski mógł oczywiście odnosić się negatywnie do państw zaborczych i wcale nie zbierać ich znaczków.Inny zaś, chcąc zachować tradycję,mógł założyć bardzo zajmujący zbiór,zawierający wszystkie współczesne znaczki państw zaborczych,nieużywane lub zaopatrzone kasownikami polskich miejscowości.Zbiory takie są dziś bardzo poszukiwane i cenione przez polskich specjalistów.

Nie ma oczywiście żadnych wiążących wskazań,co obowiązuje polskiego filatelistę w zakresie znaczków,dotyczących Polski,zależy to jedynie od jego upodobania,oraz zasobów czasu i pieniędzy.

W myśl definicji znaczka władza,która go wydała,stanowi najistotniejszą cechę znaczka,to też ułożyłem niżej podane zestawienie pod tym kątem widzenia.

Z n a c z k i p o c z t o w e
dotyczące Ziem i Władz polskich.

A. Znaczki wydane na ziemiach Polski przez obce władze.
I.Przez władze zaborcze.
1/.austriackie - znaczki austriackie do 1918 r.
2/.niemieckie - a.znaczki Prus
b.zn.półn.-niem.okręgu poczt.
c.zn.Rzeszy niemieckiej do 1918 r. państwowe i poczt prywatnych (Posen,Bromberg)
d.zn.Woln.M.Gdańska do 1939 r.

3/.rosyjskie - zn.rosyjskie do 1915 r.

II. Przez władze okupacyjne.
 1/. naczelne:
  a. austriackie - poczty polowe I - III wydan.
  b. niemieckie - Russisch Polen, GGW, Ob-Ost, General Gouvernement 1939-45.
  c. rosyjskie - VII.1920 nadr. na polsk. zn.
  d. litewskie - 4.III.1919 Grodno.
  e. ukraińskie - Zachid Ukrainy, prow. Kołomyja. i prow. Stanisławów.
  f. rumuńskie - C.M.T. Pokucie.
 2/. miejscowe:
  a. Białystok 1.VIII.
  b. Urząd przesyłkowy (Landesbotenpost) X Armii gen. Falkenhayna 1.VIII.1918.
  c. Grodno - Verbindungspost 1919.
  d. Sarny - X.
III. Przez władze międzynarodowe (plebiscytowe).
 1/. Śląsk Górny.
 2/. Śląsk Cieszyński.
  a. na znaczkach polskich.
  b. na znaczkach czechosłowackich.
 3/. Olsztyn (Allenstein).
 4/. Kwidzyń (Marienwerder).

B. Znaczki wydane przez polskie władze cywilne.
I. Przez władze pocztowe.
 1/. Naczelne:
  a. w kraju:
   aa. dla całego obszaru; od II.1920.
   aaa. do nabycia we wszystkich urzędach.
   bbb. do nabycia w niektórych urzędach (Wystawy, Sowiniec itp.)

bb.dla niektórych dzielnic:
aaa.w walucie marki okupacyjnej dla b.okupacji niemieckiej 1919.
bbb.w wal.koron.dla Małopolski i b. okupacji austriackiej 1919.
ccc.w wal.niemieckiej dla Górnego Śląska 1922/23.
cc.dla placówek zagranicznych-Port Gdański,Lewant,Odessa.
b.za granicą - wyd.londyńskie 1941/45 r.

2.Dzielnicowe:
a.dla b.okupacji niemieckiej,pomnikowe 1918. PP/ GGW - 1918/19 r.
b.dla b.okupacji austriackiej - Fundusz Karola i wyd.lubelskie II.
c.dla b.zaboru austriackiego - krakowskie 1919 i P.K.L.
d.dla b.zaboru niemieckiego - I i II wydanie poznańskie dla Wielkopolski 1919 r.

3.Miejscowe wykonawcze:
a.w b.okupacji niem.- Aleksandrów,Błonie, Brzeziny,Ciechocinek,Grodzisk,Izce,Kalisz,Koło,Konin,Łęczyca,Łowicz,Łuków,Maków,Ostrołęka,Ostrów, Ozorków,Płońsk,Poddębice,Pułtusk, Sieradz,Skierniewice,Włocławek, Zduńska Wola.
b.w okup.austr.- Zwierzyniec.
c.w b.zaborze austr.-Baranów,Czermin,Dziedzice,Skałat,Mielec,Przemyśl,Rozwadów,Swiątniki Gór.,Tarnów.

II.Przez władze polityczne - Kowel.
III.Przez władze samorządowe:
1/.w b.okupacji niem. - Otwock,Sosnowiec,Warszawa,Zawiercie.
2/.w b.okup.austr. - Luboml,Przedbórz,Żarki.

C. Znaczki wydane przez polskie władze wojskowe.
I.W kraju:
1/.Legiony Polskie.
2/.Powstanie Sląskie 17.VI.1921 (Korfanty).
3/.Litwa Srodkowa.
4/.Warwiszki.
5/.Koszyce VII.1944 r.
II.Za granicą:
1/.I Korpus Polski Dowbor Muśnickiego 1918.
2/.Dywizja Kościuszkowska w Z.S.R.R.,1941.
3/.I Korpus we Francji i Anglii.
4/.II Korpus we Włoszech.

D.Znaczki prywatnych poczt miejscowych obsługujących grupy zorganizowane w odrębne jednostki.
I.Poczty obozów internowanych w Szwajcarii.
II.Poczty w obozach jeńców do upadku Niemiec.
1/.Obóz IIC Dobiegniewo-Woldenberg.
2/.Obóz IID Grossborn-Wielkie Bory.
3/.Obóz IIE Neu-Brandenburg.
4/.Obóz VIIA Murnau.

(Dokończenie nastąpi).

Tablica I

MIĘDZYOBOZOWA POCZTA POLSKA w NIEMCZECH

T.Kamieński.

KRÓTKI ZARYS POLSKIEJ POCZTY MIĘDZYOBOZOWEJ W NIEMCZECH (Okręg Lubeka)

LUBEKA. Założycielem Poczty Polskiej w Obozie b.jeńców wojennych Lubeka był ppor.Dąbrowski Jerzy,b.Kierownik Poczty Obozu Oficerskiego Grossborn.

Poczta została uruchomiona w pierwszych dniach maja 1945r., zaraz po uwolnieniu Obozu przez wojska brytyjskie i została zatwierdzona przez Polską Komendę Wojskową.W pierwszych dniach jej istnienia był wykonany ręcznie jedynie stempel z kawałka kauczuku (tusz czerwony).Tablica I,poz.9.

Listy wewnątrz Obozu i listy dostarczane polowej poczcie angielskiej były stemplowane tylko tym stemplem.

Około 11.V.1945r. zostały wydrukowane,za zezwoleniem Brytyjskich Władz Okupacyjnych,w drukarni niemieckiej w Lubece,która była zarezerwowana dla potrzeb wojsk okupacyjnych,pocztówki ze znaczkiem w kolorze czerwonym: orzeł - napis 1939-1945 - Libertas - POCZTA POLSKA.Z prawej strony znaczka pionowy napis L U B E K A ;wartość 1 Mk.Tablica II,poz.17.Pocztówki były dwóch rodzajów;Tabl.II.:

1) Odbitka znaczka 1 Mk.kol.czerwonego,a z lewej strony napis

KARTA POCZTOWA
CARTE POSTALE

i poliniowane miejsce na adres.

Tablica II

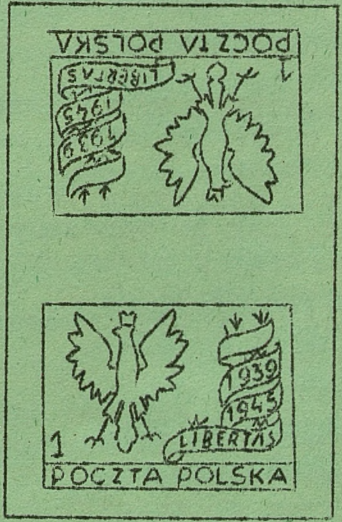
ZNACZKI POCZTOWE i POCZTOWKI

A.

B.

C.

TETE - BECHE

D

E

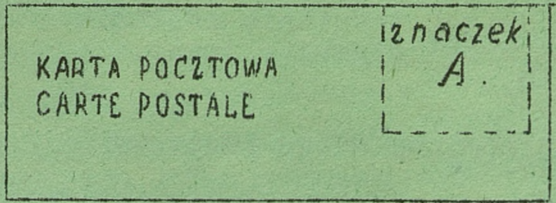
F.

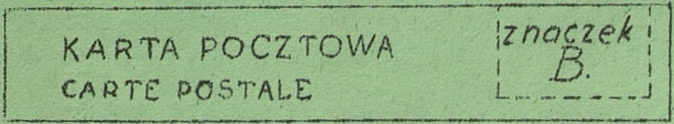
G.

H.

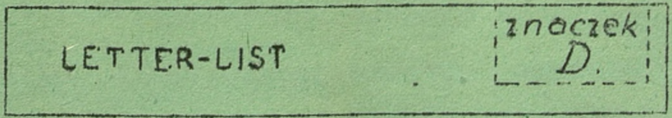
I.

J.

K.

L.

2) Odbitka znaczka jak wyżej i zupełnie czysta karta pocztowa.

Pocztówek razem wydrukowano ok.5,500 sztuk.

W drugiej połowie maja 1945r.został wydrukowany dla istniejących urzędów pocztowych znaczek z rysunkiem jak na pocztówkach i w takim samym kolorze czerwonym.Znaczki drukowane były w arkuszach po 2 znaczki,a następnie cięte nożyczkami.Arkuszy zasadniczo Urzędy pocztowe nie sprzedawały,tak że znaczków w arkuszach jest znikoma ilość.Trafiają się arkusze z błędnodrukami t.zn.że na arkuszu jest tylko jeden znaczek,gdyż drugiego nie odbiła maszyna,oraz t.zw.Tête Bêche.Znaczków tych było wydrukowanych wszystkiego 4,500 sztuk.Tabl.II,poz.A i C.

VERDEN k.Hamburga. W pierwszej połowie czerwca 1945 został uruchomiony Polski Urząd Pocztowy w Ofic.Obozie Verden (na południe od Bremy),dla którego było wydrukowanych 2,000 pocztówek ze znaczkiem niebieskim o rysunku identycznym ze znaczkiem czerwonym (wartość 1 Mk.-Orzeł-1939-1945-Libertas-Poczta Polska) oraz 1,000 znaczków w kolorze niebieskim o takim samym rysunku.Urząd ten używał stempla okrągłego (kauczuk) z napisem VERDEN.Tabl.I,poz.6.

PÖHLS W tym samym czasie nawiązał kontakt z Lubeką i uruchomił urząd pocztowy por. Bośniacki w m.PÖHLS (odl.od Lubeki o kilkanaście kilometrów),gdzie znajdowała się grupa oficerów z b.Obozu Woldenberg.

Urząd pocztowy Pöhls w pierwszych dniach istnienia posługiwał się pocztówką ze znaczkiem 1 Mk.,jak wyżej,używając jednak własnego stempla pocztowego.Tabl.I,poz.10.

STUBBEN Prawie jednocześnie został uruchomiony urząd pocztowy

w mieszanym Obozie polsko-belgijskim Stubben,który posługiwał się znaczkami czerwonymi jak na pocztówkach,Tabl.II,poz.A.,oraz specjalnym stemplem,Tabl.I,poz.11.

W końcu czerwca 1945r. postanowiono ujednostajnić dla wszystkich urzędów pocztowych znaczki pocztowe i karty pocztowe;wydrukowane zostały pocztówki ze znaczkiem czerwono-białym,rys.Syrena,napis POCZTA POLSKA - wartość 20 fen.Z lewej strony znaczka napis

KARTA POCZTOWA
CARTE POSTALE

Tabl.II,poz.B.

Kart pocztowych wydrukowano ok.60,000 sztuk.

Następnie został wydrukowany i ukazał się w sprzedaży znaczek pocztowy z tym samym rysunkiem i w tym samym kolorze na kredowym papierze.Znaczek jest perforowany i drukowany w arkuszach po 4 sztuki.Nakład ok.17,000 sztuk.Tabl.II,poz.B.

W lipcu 1945r. zostały ujednostajnione stemple pocztowe. Stemple były wykonane w Lubece - materiał,kauczuk.

Stempel okrągły z napisem odpowiedniego urzędu,po środku datownik,z lewej strony stempla napis drukowany

URZAD POCZTOWY
OBOZU WOJSKOWEGO
W NIEMCZECH

W sierpniu 1945r. został wydany dla wszystkich w/w urzędów

pocztowych znaczek perforowany w kolorze czekoladowym o wartości 40 fen.(rys.Brama w Lubece na tle białego żaglowca,w prawym górnym rogu napis LUBEKA,u dołu w kształcie podkowy napis na białym tle POCZTA OBOZÓW POLSKICH W NIEMCZECH.Znaczek ten był również drukowany na specjalnych listach składanych.Tabl.II,poz.D.

Ogółem odbito ok.70,000 sztuk.

Poza tym przygotowano znaczek drugi przedstawiony na Tabl. II,poz.E.,który istnieje w próbnych odbitkach znanych pod nazwą POCZTA HARCERSKA,jednak brak nam jest bliższych danych.

Zaznaczyć należy,że poczta w okresie po uwolnieniu Obozów działała bardzo sprawnie.

RUMPEL Centralny urząd pocztowy początkowo znajdował się w Lubece,a następnie przeniesiony został razem z Dowództwem Zgrupowania Ofic.do wsi RUMPEL k/Bad Oldesloe.Tabl.I,poz.2.

W każdej wsi,gdzie mieszkali oficerowie,były zorganizowane agencje pocztowe,które dostarczały i odbierały pocztę w Głównym Urzędzie pocztowym Lubeka w Rumpel.Urząd pocztowy Lubeka dysponował własnym samochodem,który służył do obsługi agencji pocztowych na terenie zgrupowania oraz do pobierania i dostarczania poczty na pocztę polową angielską w Lubece.

Urząd pocztowy Lubeka obsługiwał wszystkie obozy wojskowe znajdujące się na terenie Schleswig-Holstein.

Dwa razy w tygodniu była przewożona i odbierana w Urzędzie pocztowym Lubeka poczta z Meppen.Na tej linii kursował specjalny wóz pocztowy 1.Dywizji Pancernej.

Ze względu na to,że korespondencja zagraniczna była przekazywana na pocztę polową angielską,dużo znaczków jest skasowanych stemplem poczty polowej angielskiej.

Inne poczty używały podobnych stempli,przedstawionych na Tabl.I. W następnym numerze opiszemy dalsze znaczki wydane dla poczty między obozowej w Dachau (Tabl.I.poz.6),Helmstedt(Tabl.II. poz.F.) i Freiman.

ZESTAWIENIE KATALOGOWE WYDAN POLSKICH
POCZT MIEDZYOBOZOWYCH W NIEMCZECH POŁNOCNYCH W 1945r.

I. Lubeka.

1)Znaczek "Libertas" 1 Mk.ceglasty cięty bez gumy — Tabl.II,A.
a)dtto,Tete-beche,drukowany w parce na arkusiku — Tabl.II,C.
b)dtto,Tete-beche w parce,jedna odbitka ślepa
2)Poczta Harcerska 20 pf.(prawdopodobnie próba) — Tabl.II,E.
3)Pocztówka "Libertas" 1 Mk.czerwona,z napisem"Lubeka" i "Karta Pocztowa" — Tabl.II,I.
a)dtto,bez napisu "Karta Pocztowa".

II. Verden

4)Znaczek 1 Mk."Libertas" w kolorze jasno-niebieskim bez napisu "Lubeka" — Tabl.II,A.
5)Pocztówka "Libertas" w kolorze niebieskim
a)dtto,na kartach niemieckich z napisem "Postkarte" — Tabl.II,H.

III. Wydanie Ogólne.

6)"Syrena" 20 gr.kolor ceglasty,kontury szaro-czarne, papier kredowy,niegumowany,ząbk.10 3/4 — Tabl.II,B
7)Dtto w bloku z 4 znaczków z brzegiem białym
8)Pocztówka "Syrena" Typ I z napisem "Karta Pocztowa dla Polskich Obozów w Niemczech" — Tabl.II,J.
Typ II,z napisem "Karta Pocztowa-Carte Postale" — Tabl.II,K.

Papier użyty na druk pocztówek wykazuje różne odcienie, szary, szarawy, żółtawy, i t.d.

9)"Żaglowiec" 40 pf. czekoladowy, ząbkowanie 10 3/4, bez gumy Tabl.II,D.

10)List Pocztowy ze znaczkiem drukowanym jak wyżej Tabl.II,L.

(Dokończenie Nastąpi).

Marian Duński
Gomunice.

ZNACZKI PAMIATKOWE WYDANE W KAMIENSKU W 1945r.

Po powrocie z Wiednia w 1945 roku zastałem w domu całą paczkę korespondencji od moich przyjaciół, m.i. od urzędników poczt otrzymałem kilkanaście znaczków i listów wydanych w Kamieńsku.

Wczasie gdy wybuchło Powstanie w Warszawie w Sierpniu 1944 w agencjach pocztowych nie było więcej znaczków, gdyż Niemcy byli pod grozą ofensywy rosyjskiej. W celu otrzymania odpowiedzi z kraju, musiałem z Wiednia załączać zaadresowane pocztówki. Znaczki miały jedynie obwodowe urzędy pocztowe.

W czasie przewrotu jeden z urzędników poczt pracujących na poczcie w Radomsku uzyskał kilka arkuszy znaczków, które następnie przedrukował na maszynie do pisania w Radomsku czy też w Kamieńsku. Nadruk był trzywierszowy: "Poczta / Polska / Kamieńsk". Przedrukowano następujące wartości:

24 gr.	100 szt.	Z tego użyto	pocztowo lub	ostemplowano	50,
1,00 zł.	50 szt.	"	"	"	25,
2,00 zł.	25 szt.	"	"	"	10.

Znaczki po 24 gr. i 1,60 zł. Hitler,po 2,00 zł. Seria Budowlana II edycji.

Znaczki czyste zostały rozdane na pamiątkę tak uroczystej chwili uzyskania wolności.Ja otrzymałem od znajomego 6 listów i kilkanaście znaczków.

Autorem i inicjatorem tego wydania był jeden z urzędników czy też filatelista z Wojciechowa.Podbno przez innego filatelistę zostały przedrukowane pocztówki w Kamińsku,jednak ja dotychczas nie widziałem takowych.

Znaczki i listy mają datownik "Kamieńsk 1.2.45.".Uważam te znaczki za prywatne dla celów pamiątkowych i za takie należy je oceniać.Nie są to znaczki w rodzaju modnych "białych kruków" wydanych w Rudniku nad Sanem czy w Zamościu.

Dalszy opis tych wydań w opisie tego samego autora ukaże się w następnych numerach "Wiadomości Filatelistycznych".

--§§§§§§§--

N O W O Ś C I

POLSKA. Ukazały się pozostałe wartości lotnicze z Centaurem 15, 25,30 zł.Poza tym w nakładzie 300.000 egzemplarzy znaczek 15 zł. dla uczczenia obrońców Getta warszawskiego.Znaczek ten podobno już podwoił swoją wartość.
W końcu wydano znaczek 15 zł. z okazji wyścigu kolarskiego Warszawa Praga.W przygotowaniu podobno seria olimpijska i bloki Kultura.

ANGLIA. 26 Kwietnia ukazały się w sprzedaży 2 znaczki pamiątkowe wydane z okazji Srebrnego Wesela Króla Angielskiego o wartości 2 i pół pena i 1 funt szterling,oba w kolorze niebieskim.Znaczek nie nosi napisu ani kraju ani nie podaje nazwy "poczta" - dla niewtajemniczonych może ten znaczek być łatwo wzięty za nalepkę.
Poza tym są w sprzedaży już znaczki pamiątkowe dla wysp Jersey i Guernsey.Wartość 1 i pół pena.
W przygotowaniu zanczki olimpijskie oraz koperta specjalna.

KOLONIE ANGIELSKIE. Zapowiedziano wydanie Kolekcji pamiątkowej "Silver Wedding" dla wszystkich kolonij o wartości nominalnej ca 50 funtów,tj.ca 75.000 zł.Projektowane jest wydanie dwuch wartości dla każdej z kolonij,najmniejszej i największej wartości serii obiegowej.Tymczasem wyszły już serie dla poczt angielskich w zatoce perskiej Bahrain,Kuwait i dla urzędów w Tangerze i Marokko,jako nadruki na serii wydanej dla Anglii.

ITALIA. Z okazji Wiosny Ludów ukazała się serie tak zwana "Risorgimento" składająca się z 12 wartości o nominale ca 260 lirów, przedstawiająca sceny z walk Italii o wolność.Ze względu na wyczerpanie szybkie serii Santa Caterina nie ukaże się ta serie z nadrukiem AMG FTT.Natomiast zapowiedziany jest nadruk serii "Risorgimento" dla Wolnego Miasta Triest.

AUSTRIA. Piękna seria kwiatów składająca się z 10 wartości ukazała się.Dodatek wartości ma iść na korzyść pomocy gruźlikom.

JUGOSŁAWIA. Pragnie pomóc swym gruźlikom z funduszów zebranych z dodatkowej opłaty na znaczkach wydanych przez pocztę na te cele.Seria składa się z 3 wartości.

Z okazji Targów w Zagrzebiu wydano drugą serię również 3 znaczków.

LIECHTENSTEIN. Nowa seria lotnicza do 10 frs. - wydano w Vaduz.

EGIPT. Wydał znaczek 10 mll.z okazji kongresu bawełnianego.

-&&&&&-
-&&&&&-

C I E K A W O S T K I

Poczta Polska 10 koron.
Na jednej z ostatnich licytacyj w Londynie sprzedano jeden z rzadszych znaczków polskich 10 kor.Poczta Polska na Austrii,za 40 funtów (z gwarancją prof.Miksteina).

"Niedoszła" seria widokowa G.G.
Jak się okazuje była projektowana i w stadium przygotowania a może i wydrukowana,nowa seria widokowa dla G.G.,która w skutek załamania się Niemiec nie ujrzała już światła dziennego.W związku z notatką o śmierci prof.Puchinger w Wiedniu.autora serii budowlanej G.G.,dowiedzieliśmy się,że powyższy był autorem również i nowej serii widokowej G.G. mającej się ukazać w stalotysku w nieco zmniejszonym formacie.

Znaczek z podobizną Franka i Himmlera.
Również i te dwa znaczki zostały ostatnio sprzedane na licytacji Harmera w Londynie.Znaczek Franka osiągnął cenę 17 funtów, a Himmlera 100 funtów.Jak już podawaliśmy w poprzednich numerach "Wiadomości Filatelistycznych",oba te znaczki wydane zostały ofi-

cjalnie,lecz były zakazane przez "Führera". W zawierusze powojennej znaczki te wyszły na światło dzienne. Jedyny dotychczas znany egzemplarz znaczka Himmlera był w kolekcji Prez. Roosevelta (Patrz ilustracja w "Wiadomościach Filatelistycznych" Nr.7.).

Znaczki O.N.U.

Jak się okazuje,ONU nie będzie miało chwilowo własnych znaczków.

Hitler-Mussolini.

Nieznane dotychczas wartości serii włoskiej "osi" przedstawiającej Hitlera i Mussoliniego ukazały się w tych dniach w sprzedaży w Rzymie w okienku filatelistycznym Dyr. Poczt Włoskich. Czy nie trochę zapóźno? Równocześnie ukazały się w sprzedaży 3 dalsze znaczki serii prepagandy wojennej Italii głoszącej o "Zwycięstwie". Znaczki te jak również wyżej podane, były przygotowane przez pocztę włoską w przededniu upadku i nie zdołały już "wyjść" - obecnie poczta włoska chce nadrobić straty i sprzedaje filatelistom te znaczki wartości nominalnej 4.05 lira za 450 lirów, a więc po 110-krotnej wartości nominalnej. Dobry zysk z niedoszłego zwycięstwa osi!!

Nieznane odmiany polskie (w opracowaniu Boj´a)
Włodzimierz Wołyński.

Widzieliśmy 4 znaczki niemieckie wydane przez Komisarza hitlerowskiego Okręgu Włodzimierz Wołyński, drukowane w zimie 1943/1944 podobno w bardzo małym nakładzie w miejscowej drukarni we Włodzimierzu Wołyńskim. Historia tych znaczków jest następująca:

Kiedy Rosjanie nacierali na Włodzimierz Wołyński, niemiecka placówka pocztowa uciekła tak samo jak Komisariat Okręgowy.

Wkrótce zostali Rosjanie odparci i niemiecki zarząd powrócił,ale nie wróciła niemiecka placówka pocztowa.Mniejwięcej 4 tygodnie potem Włodzimierz Wołyński został ostatecznie przez Rosjan zajęty.

Dla utrzymania obrotu pocztowego w tym okresie,wydano następujące znaczki:
6 + 9 pf. lila
12 + 8 czerwony
24 + 36 niebieski
60 + 90 zielony.
Nakład circa 200 seryj.Stempla używano "Komisarz okręgu Włodzimierz Wołyński - der Gebietskommissar in Wł.Woł."

WIADOMOSCI Z KRAJU
Z OSTATNIEJ CHWILI

"Filatelista Polski" Nr.4 - 1943 Kwiecień ukazał się.
Jak już podaliśmy w numerze poprzednim,Wielkopolski Klub Filatelistów w Poznaniu rozpoczął wydawanie czasopisma filatelistycznego w kraju.Dotychczas ukazały się 2 zeszyty :Nr 1-3 zbiorowy za Styczeń Luty i Marzec,oraz Nr.4 za Kwiecień.
Ta piękna inicjatywa Wielkopolskiego Klubu w Poznaniu zasługuje na poparcie wszystkich Filatelistów Polskich."Wiadomości Filatelistyczne",które jako jedyne powojenne pismo fachowe w języku polskim musiało samo podołać wielkiemu zadaniu szerzenia zamiłowania do filatelii wogóle,a filatelii polskiej w szczególności wśród Polaków w Kraju i zagranicą,obecnie otrzymały towarzysza w pracy,"Filatelistę Polskiego".Witamy to nowe pismo polskie

jak najserdeczniej!

Wkrótce podamy naszym Czytelnikom warunki prenumeraty, oraz sposób zapłaty. Wszyscy zainteresowani na terenie Anglii proszeni są o zgłoszenie się do Redakcji "Wiadomości Filatelistycznych", w Kraju bezpośrednio do Wielkopolskiego Klubu w Poznaniu, ul. Lodowa 22 m.2 lub do firm filatelistycznych.

Nowy Katalog Znaczków Polskich.

T. Gryżewski, znany wydawca filatelistyczny w Łodzi, wydaje z początkiem czerwca b.r. KATALOG ZNACZKOW POLSKICH obejmujący wszystkie znaczki polskie od 1860 r. do czasu obecnego, bogato ilustrowany, podający obecne ceny rynkowe w Polsce.

Wystawa Filatelistyczna w Poznaniu.

W kwietniu zawiązał się komitet, mający za zadania zorganizowanie Wystawy Filatelistycznej w Poznaniu i to na jesieni b. roku. Dalsze szczegóły podamy poniżej.

Ankieta na najpiękniejsze znaczki polskie.

Ogłoszona przez Kluby Polskie w kraju da zapewne ciekawe dane. Wyniki podamy w przyszłym numerze.

MIEDZY NAMI...

List do Redaktora "Wiadomości":

"Wyrażam swe głębokie uznanie dla Jego wysiłku nad redagowaniem "Wiadomości", które zawierają tak wiele cennych i niezbędnych danych odnośnie wydań polskich. Każdorazowo przeglądem je z wielkim zainteresowaniem i dowiaduję się szeregu nowych i ciekawych rzeczy".. G. Swiechło, Kraków 15.5.1948

"Dziękujemy za "Wiadomości", które naprawdę są sympatycznem i bardzo dobrze redagowanym pismem".. Kulski Wł. D.P. Camp, Germany.

OD REDAKCJI

Niespodzianki!

W związku z licznemi zapytaniami Czytelników komunikujemy, że "niespodzianki" zawarte w Nr 8 grudzień 1947 oraz Nr.3/4 za marzec-kwiecień, są znaczkami-nalepkami Polskiego Czerwonego Krzyża w Londynie wydane w 1940 r i katalogowane w Katalogu Smith'a "Polish Post 7 Years war" na str.19 poz.20-39-41.

Seria tych znaczków składa się z 3 wartości, przedstawiających 3 główne działy wojsk polskich: lotnictwo, piechotę i marynarkę, i służyły jako nalepki na listy dostarczone za pośrednictwem Polskiego Czerwonego Krzyża w Anglii podczas wojny.

Ostatni znaczek tej serii, przedstawiający marynarkę, dołączamy do niniejszego numeru jako przedostatnią niespodziankę. Choć nie są to znaczki pocztowe w całym tego słowa znaczeniu, jednak mają wartość filatelistyczną i historyczną gdyż zachowały się w niewielkiej ilości.

Ostatnią naszą niespodzianką, tym razem mniej miłą niż poprzednie, jest zapowiedź Redakcji, że wskutek wzrostu kosztów wydawnictwa "Wiadomości Filatelistyczne" nie będą więcej zawierały... niespodzianek. Następny numer "Wiadomości" ukaże się wskutek okresu feryj letnich w końcu lipca, jako numer 6/7 czerwiec-lipiec, z szeregiem bardzo ciekawych arykułów.

Powtarzamy dla Czytelników i Prenumeratorów nowych w Polsce, że opłata za abonament i ogłoszenia mogą być zapłacone masówką znaczków Polski Demokratycznej. Za roczną prenumeratę lub rocznik 1947 1000 znaczków, za numer pojedyńczy 100 znaczków nieuszkodzonych i umytych.

-§§§§§§§§-

"Wiadomości Filatelistyczne"
Rocznik 1947

Zawiadamiamy naszych nowych Czytelników, że ponownie możemy dostarczać pełny komplet rocznika 1947 jak również poszczególne numery zawierające wiele podstawowych artykułów z filatelii polskiej dotychczas nigdzie nie ogłoszonych.

Cena kompletu za rok 1947	15/-	3 $	750,-zł.
Cena numeru pojedyńczego	2/-	0,30	100 ,-zł.

Wobec zupełnego wyczerpania się nakładu I "Wiadomości Filatelistycznych" wydawanych w formacie dużym, Redakcja dla ujednostajnienia rozpoczęła druk II nakładu już w formacie nowym. Prenumeratorzy, którzy by chcieli skompletować wszystkie swe "Wiadomości" w nowym formacie, proszeni są o zgłoszenie się do Redakcji.

Dotychczas wydrukowano w nowym formacie
Rocznik 1947 Nr.1,2,3, Cena 5/- 1 $ 250,-zł

//

POLSKA AGENCJA FILATELISTYCZNA

40, West Hill, Wembley Park, Mddx. England.

Kilka okazji letnich	Cena funtów	Cena dolarów
Polska Demokratyczna		
Traugutt, Kościuszko, Dąbrowski	25/-	3,50
10 Miast komplet	8/6	1,20
Traugutt i Kościuszko nadruki 5 zł.	6/6	1,-
Blok B.I.E.	30/-	4,-
Polska		
1 i 2 miliony Mk	3/6	0,50
Wystawa Katowice, seria czysta	25/-	3,50
General Gouvernement		
Pomoc Zimowa seria	5/-	0,75
Hitler Urodziny I seria	5/-	0,75
Dopłaty seria	2/6	0,40
Deutsche Post Osten seria	10/-	1,40
Kolonie Angielskie		
Wizyta Królewska w Poł.Afryce, 26 zn.	9/-	1,20
Kolekcja Victory, kolonie, 90 znaczków	25/-	3,50
Kolekcja Victory, z dominiami 164 zn.	70/-	9,-

//

POLSKA AGENCJA FILATELISTYCZNA

40,West Hill,Wembley Park,Mddx.

UWAGA Dział zeszytów do wyboru został znacznie powiększony.Dlaczego nie próbuje Pan tej wygody?
Wybór znaczków w domu - w chwilach wolnych - bez pośpiechu -
Możność porównania kolorów - znalezienia ciekawych odmian -
Prosimy podać nam swe życzenia a nie omieszkamy przesłać WPanu nasze wybory do domu bez zobowiązania kupna.
Nasze ceny sprzedażne są bezkonkurencyjne przez stały zakup zbiorów.
Zapewne znajdzie WPan w naszych wyborach to co Pan nadaremnie od wielu lat szuka.Prosimy spróbować.
Nieznanym nam klientom wysyłamy wybory po podaniu referencji lub po nadesłaniu kaucji ,którą zwracamy natychmiast po dokonanej tranzakcji.
UWAGA Przy żądaniu wyborów polskich prosimy podać jakie znaczki interesują:

Polska przedwojenna czysta
Polska przedwojenna stemplowana
General Gouvernement
General Gouvernement stemple pamiątkowe
Polska Demokratyczna
Polska Demokratyczna stemple pamiątkowe

Polska zagranicą
Nalepki I Korpusu
Odmiany polskie
Poczta Miejska W-wa
Poczty lokalne,
i t.d.

Europa - podać kraj
Kolonie Angielskie - podać kraj
Zamorskie - podać kraj
Zbiory okazyjne Polski,Italii,Kolonij Angielskich,stale na składzie,wybór na żądanie. SATYSFAKCJA GWARANTOWANA ! ! !

§§

POLSKA AGENCJA FILATELISTYCZNA
40, West Hill, Wembley Park, Mddx. England.

Oferta specjalna : Rzadkości.

	funtów	dolarów
General Gouvernement Znaczek Gub.Franka	cena na	zapytanie
Niemcy Znaczek Himmler	" "	"
Polska Warwiszki seria kompletna	Ł.12	$ 36,-
Polska "Na Skarb Narodowy" seria czysta	Ł. 5	$ 15,-
Brwinów z gw. Gryżewskiego 1. wartości	Ł. 6	$ 18,-
" " 22 "	Ł. 8	$ 24,-
AK poczta podziemna seria 5 wart. czysta	Ł. 6	$ 18,-
II Korpus Znaczek lotniczy 5 zł. "Wartość" nadruk odwrócony	Ł. 5	$ 15,-
Montecassino Blok 4 serie z odmianą, brak kropki na znaczku 55 gr.	Ł. 3	$ 10,-
Woldenberg Blok Madonna (Smith Ł 6 $ 24)	Ł. 3	$ 10,-
Blok Virtuti Militari (Smith Ł.7.10.-$ 30)	Ł. 5	$ 15,-
Grossborn Blok Piłsudski	30/-	5,-
Blok Sikorski	Ł. 7	$ 20,-
Lubeka Libertas 1 Mk. znaczek czerwony	25/-	4,-
Parka Tete-beche znaczek czerwony	Ł. 3	$ 10,-
Pocztówka, znaczek czerwony	20/-	3,-

Mamy stale na składzie i wysyłamy na wybór wszelkie inne rzadkości polskie i zagraniczne oraz odmiany.

§§

WARUNKI PRENUMERATY I OGŁOSZEŃ

	CENA POJEDYŃCZEGO NUMERU	KWARTAL.	ROCZNIE	CENY OGŁOSZEŃ	
W. BRYTANIA	2 sh.	5 sh.	20 sh.	1 STRONA	£ 4
U. S. A.	35 c.	1 Dol.	4 Dol.	1/2 STRONY	£ 2
POLSKA	100 zł.	250 zł.	1.000 zł.	1/4 "	£ 1
FRANCJA	50 Fr.	150 Fr.	600 Fr.	1/8 "	10/-
ITALIA	100 Lir	250 Lir	1.000 Lir		

DROBNE OGŁOSZENIA: 3d. za słowo — (Minimum 12 słów — 3/-).

RABAT 5% za 3 ogłoszenia: 10% za 6. 15% za 12 ogłoszeń.

DLA INNYCH KRAJÓW W ODPOWIEDNIM PRZELICZENIU

ZAPŁATA MOŻE NASTĄPIĆ CZYSTYMI ZNACZKAMI NAJNOWSZYCH WYDAŃ PO CENIE NOMINALNEJ, W SERIACH KOMPLETNYCH, MASÓWKĄ LUB MIĘDZYNARODOWYMI KUPONAMI POCZTOWYMI.

„WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE"

MIESIĘCZNIK ILUSTROWANY

ORGAN „POLISH PHILATELIC CLUB" I INNYCH KLUBÓW POLSKICH.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: 40, WEST HILL, WEMBLEY PARK, MIDDX. ENGLAND

Telephone: ARNold 2283

EDITOR: JIM DAVIS LTD. — REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY M. A. BOJANOWICZ